

Месечни извештај о стању животној средине у граду Крагујевцу

Година 16.

број 3/26

март 2026.

ИЗВЕШТАЈ
О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ
МАРТ
2026.

КРАГУЈЕВАЦ У МАРТУ

5

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У МАРТУ 2026. ГОДИНЕ

10

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ
ЗА МАРТ 2026. ГОДИНЕ

14

Деропалинолошки извештај
за град Крагујевац - март 2026. год

ЕКО ВЕСТИ

16

Представљена решења пројекта
"Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији"

17

За еколошке пројекте из градског буџета издвојено
шест милиона динара

18

И у овој години Институт за јавно здравље
контролисаће воду, ваздух, намирнице...

19

До сада највеће интересовање грађана
за програм енергетске санације домаћинстава

20

Дашић обишао „Енергетику“:
Убрзани радови на санацији пепелишта

21

Изложба о Недељку Кошанину
-зачетнику модерне српске ботанике

22

Малишани у Крагујевцу учили
о рециклажи кроз еколошку радионицу

23

Основци у Крагујевцу учили
о очувању водних ресурса

24

Радна акција садње црвеног храста у Грошници

25

Град спреман за заштиту од поплава
и клизиштаводних ресурса

МАРТ

Извештај за

2026

Институт
за јавно здравље
Крагујевац

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У МАРТУ 2026. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У марту 2026. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида биле су испод законом дозвољених **GVI 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

Максимална измерена вредност била је **9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , измерена на мерном месту насеље Ердоглија ОШ "Станислав Сремчевић" 21. – 22.03.2026.

АЗОТ ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида биле су испод законом дозвољених **GVI 85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

Максимално измерена вредност била је **70 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , на мерном месту код "медицинске школе" 26.03.2026., док је граница толеранције 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

У току овог месеца, 24 часовне вредности индекса црног дима иле су изнад законом дозвољених **GVI 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

Максимално измерена вредност била је **55 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** , на мерном месту раскрсница код "штафете" 02.03.2026. године. На раскрсници код "штафете" укупно је било током марта два дана, на мерном месту школа "Мирко Јовановић" један дан са вредностима за чађ изнад законом дозвољене вредности **GVI 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$** .

На осталим мерним местима није било је прекорачења.

Резултати испитивања концентрација SO_2 , чађи, NO_2 (основне загађујуће материје) на подручју града Крагујевца у току МАРТА 2026. године

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	SO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Чађ $\mu\text{g}/\text{m}^3$	NO_2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Чистоћа	4	30	21	7	47	39			
Споменик Штафета	3	33	31	5	55	49		2	
О.Ш. „Мирко Јовановић“	<3	30	17	4	53	31		1	
Пивара	3	27	23	6	40	37			
О.Ш. "Станислав Сремчевић"	4	24	17	9	39	27			

* ГВИ (гранична вредност имисије)

Г В И	за SO_2 за 24 часа	125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	за SO_2 за годину дана	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана	50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	за NO_2 за 24 часа	85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи 450 mg/m²/дан.

Укупне таложне материје у марту 2026. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје у марту нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 mg/m²/дан). Измерена је највећа вредност у марту 2026. године од 220,81 mg/m²/дан. На осталим мерним местима није било прекорачења.

Резултати испитивања концентрација укупних таложних материја на подручју града Крагујевца у току МАРТА 2026. године

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m ² /дан	g/m ² /дан	g/m ² /дан
1. Пивара - „Бриони“	144.16	119.64	24.52
2. Аутобуска станица	220.81	124.73	96.07
3. Медицинска школа	203.65	119.15	84.50
4. Мала Вага	165.50	117.20	48.30
МДК	за укупне таложне материје	450 mg / m ² / дан	

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у марту 2026. године су биле у оквиру очекиваних вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току МАРТА 2026. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
ГВИ	250 µg/m ² /дан	5 µg/m ² /дан	400 µg/m ² /дан	µg/m ² /дан
Бриони	<0.10	<0.05	1.74	<0.15
Аутобуска станица	<0.10	<0.05	10.52	<0.15
Медицинска школа	<0.10	<0.05	1.91	<0.15
Мала Вага	2.07	<0.05	6.50	<0.15

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине pm_{10}

Суспендоване честице величине PM_{10} мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.03. - 31.03.2026. године. Суспендоване честице PM_{10} у праћеном периоду су прелазиле граничну вредност. Највећа вредност за PM_{10} била је **$95,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$** , измерена 01.03.2026. године (гранична вредност ГВИ $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$). У марту 2026. године укупно је било **два дана** са вредностима за суспендоване честице **PM_{10}** које су биле више од дозвољених

Тешки метали у суспендованим честицама за МАРТ 2026. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама PM_{10})			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	$\mu\text{g}/\text{m}^3$	ng/m^3	ng/m^3	ng/m^3
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	<0.5	<0.003	<0.9	<0.9
Максимална месечна вредност	<0.5	<0.003	<0.9	<0.9
Број дана изнад ГВИ				

ТЕШКИ МЕТАЛИ У PM_{10}

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине PM_{10} мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 01.03.2026., 05.03.2026., 16.03. и 21.03.2026. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама PM_{10} током мерних дана у марту 2026. године.

Одређивање укупних суспендованих честица и честица PM_{10} за МАРТ 2026. године

ЛОКАЦИЈА Незваног јунака (О.Ш. Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
PM_{10}	35.6	95.5	7

АЗОТ ДИОКСИД и ЧАЋ – пореклом из саобраћаја

Имисија азот диоксида, чађи, тешких метала, приземног озона и бензена пореклом из саобраћаја за МАРТ 2026. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЋ		
ГВИ	85 µg/m³			50 µg/m³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	38	70		27	38	
Мала вага	17	25		30	39	

ЗАКЉУЧАК

У марту 2026. године, на основу резултата имисионих мерења, може се закључити да квалитет ваздуха није био задовољавајући, и да посматрајући појединачне параметре аерозагађења издваја се загађење чађу на раскрсница код "штафете" са два дана изнад дозвољене вредности. Седам дана су биле повишене вредности PM10 на мерној локацији насеља Аеродром.

Овакав квалитет ваздуха пре свега у насељу Аеродром могао је штетно да утиче на осетљиве популације грађана приликом дужег боравака на тој локацији.

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова)

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за МАРТ 2026. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у МАРТУ 2026. године спроведено је у Крагујевцу дана 10.03. и 11.03.2026. године на задатим мерним местима, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ (два мерења у дневном термину, једно мерење у вечерњем и два мерења у ноћном термину).

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 36/09, 88/10).

РЕЗУЛТАТИ			
МЕРНО МЕСТО		Опис локација	Опис потенцијалних извора буке
1.	Раскрсница код "Порте" – зона градског центра	Мерно место је травнате површине на простору летње баште угоститељског објекта "Порта". Апарат за мерење буке је окренут у правцу раскрснице улица краља Александра I Карађорђевића и Кнеза Милоша. Лево од апарата је простор летње баште, а потом поменути угоститељски објекат, десно је затрављен простор летње баште, а потом улица кнеза Милоша преко пута које се налазе објекти градске цркве. Преко пута поменуте раскрснице налазе се стамбене-пословне вишеспратнице са низом локала различите намене.	Бука до мерног места допире од саобраћаја, пролазника и музичког програма из угоститељског објекта "Порта".
2.	Зона поред прометних саобраћајница, раскрсница "Мала вага"	Мерно место је са јавне површине – платоа на простору трга Мала вага. Апарат за мерење буке је окренут у правцу центра раскрснице од које се налази на растојању од 25м, лево од апарата је улица "Кнеза Милоша", а потом стамбена вишеспратница, десно од апарата је трговачко-пословни објекат, а потом стамбена вишеспратница. Иза апарата је простор трга са пар ретких високих стабала, а потом улица "Гружанска" иза које су такође вишеспратнице, стамбено-попословног типа.	Доминантан извор буке на предметној локацији представља саобраћај са горе поменутих улица.
3.	Обданиште "Чуперак" – индустријска зона	Мерно место је паркинг простор испред обданишта "Чуперак". Апарат за мерење буке је окренут у правцу ул. "Драгослава Срејовића", на растојању од 30м од средине исте, иза које се налазе индустријски објекти фабрике "Чар", а потом у даљем низу поред улице и објекти других фирми које послују на предметној локацији. Лево од апарата је паркинг простор са аутомобилима, а потом пошумљен простор "Еко-парка Илина вода" са ниским и високим растињем. Десно од апарата је затрављен отворен простор, потом ретко ниско и високо растиње које се простира све до парцеле на коме се налазе индустријски објекти.	Бука до мерног места допире из индустријских објеката на предметној локацији и од саобраћаја који се одвија горе наведеном улицом.
4.	Насеље Аеродром – стамбена зона	Мерно место је са јавне површине - тротоара поред јавне чесме у насељу Аеродром. Околни простор чини затрављена површина са врло ретким високим растињем, а потом у окружењу стамбене вишеспратнице. Апарат за мерење буке је окренут у правцу једне од вишеспратница ка јужном делу насеља. Лево и десно од апарата су стамбене вишеспратнице, иза апарата су објекти и двориште дечјег обданишта "Полетарац".	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улица које окружују насеље, од деце која се играју у дворишту обданишта и од пролазника.

5.	У болничкој зони, КЦ Крагујевац – на травњаку у правцу ул. Змај Јовина-споменик Михајлу Илићу.	Мерно место је са простора малог парка поред споменика др Михајлу Илићу. Апарат за мерење буке је окренут у правцу зграде у којој се налази економско-финансијска служба, иза апарата је објект цнтралне болничке кухиње на којој је монтиран вентилатор који на предметној локацији представља извор са највишим нивоом буке, десно од апарата је објект у коме је смештено одељење за инфективне болести, лево је објект у коме су смештена одељења за правне послове и одељење за кожные болести.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са локалних улица из болничког круга, са улице Змај Јовине и од горе поменутог вентилатора на објекту кухиње.
6.	Зона одмора и рекреације, Велики парк	Мерно место је са простора Великог парка. Апарат за мерење буке је постављен 30m од улице Сестре Јањић и окренут у правцу исте иза које се налази зграда факултета инжењерских наука, лево од апарата на око 30m је угоститељски објект, десно и иза апарата је простор парка са високим растињем средње густине.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улице Сестре Јањић, из поменутог угоститељског објекта и пролазника са предметне локације.

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NORSONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2 m до 1,5 m од површине терена, на удаљености најмање 3,5 m од зидова објекта. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2m од фасаде.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

АКУСТИЧКЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ БУКЕ

ВРЕМЕНСКА	ФРЕКВЕНЦИЈСКА
Непроменљива бука:	Широкопојасна бука:
Променљива бука:	Ускопојасна бука:
Испрекидана бука:	Са истакнутим тоном:
Импулсна бука:	Са нискофреквентним садржајем:
Током мерења, промена нивоа буке „споро“, је показала колебање веће од 5dBA, па је стога бука променљива.	Спектралном анализом је утврђено да је расподела звучне енергије у више суседних октава равномерна.

МЕРНО МЕСТО 1		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	66.3		66	65
	13.00 - 16.00	63.6		64	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	61.8		62	65
НОЋ	23.00 - 02.00	56.9		57	55
	03.00 - 06.00	52.2		52	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону дуж главних градских саобраћајница (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 2		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	70.3		70	65
	13.00 -16.00	64.7		65	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	62.3		62	65
НОЋ	23.00 - 02.00	60.0		60	55
	03.00 - 06.00	58.5		59	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону градски центар (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ, (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 3		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	55.7		56	50
	13.00 -16.00	56.3		56	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	56.0		56	50
НОЋ	23.00 - 02.00	53.3		53	40
	03.00 - 06.00	50.6		51	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за рекреацију болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 4		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	50.8		51	55
	13.00 -16.00	51.9		52	55
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	53.0		53	55
НОЋ	23.00 - 02.00	44.2		44	45
	03.00 - 06.00	46.2		46	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 5		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	59.4		59	55
	13.00 -16.00	60.5		61	55
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	53.6		54	55
НОЋ	23.00 - 02.00	49.9		50	45
	03.00 - 06.00	44.9		45	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за болничке зоне и опоравилишта (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 6		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	50.8		51	50
	13.00 -16.00	50.1		50	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	49.3		49	50
НОЋ	23.00 - 02.00	47.0		47	40
	03.00 - 06.00	52.2		52	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике Србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора не прелазе дозвољени ниво за зону одмора и рекреације, велики паркови (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 40 dBA).				

ЗАКЉУЧАК

Мерно место бр. 1. "Порта" – "Порта" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 2. Раскрсница "Мала вага" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 3. Индустијска зона, обданиште "Чуперак" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 6 – Индустијска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – (На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи), дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB. Према намени и предметној локацији на којој се налази обданиште "Чуперак" зона у коју се може сврстати је зона бр.1 - Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр.4.– насеље "Аеродром"- посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 3 – Чисто стамбено подручје, дозвољена бука за дан 55 dB и за ноћ 45 dB.

Мерно место бр. 5. – Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу, - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 6. – Велики парк - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Аеропалинолошки извештај за град Крагујевац - МАРТ 2026. год

У МАРТУ 2026. год. у ваздуху су била присутна следећа поленова зрна дрвећа:
леске, јове, чемпреса и тује, бреста, јасена, тополе, брезе, храста и граба

Леска је била у ниским, средњим, а 05.03.2026 год. у високим концентрацијама.

Јова је била у ниским, а 06.03.2026 год. у средњим концентрацијама.

Чемпреси и тује су били у ниским, средњим, а (02,03,04,05,07 и 08).03.2025. год. у високим концентрацијама.

Брест је био у ниским, средњим, а (03,05,10,11,12,13 и 14).2026. год. у високим концентрацијама.

Јасен је био у ниским, а 21.03.2026.год. у средњим концентрацијама.

Топола је била у ниским, а (14,17,18,19 и 20).03.2026. год. у средњим концентрацијама.

Бреза је била у ниским, средњим, а (25 и 26).03.2026. год. у високим концентрацијама.

Храст је био у ниским концентрацијама.

Граб је био у ниским концентрацијама.

Јелена Ранковић
дипл. физичар

КГЕКОВЕСТИ
МАРТ
2026.

Представљена решења пројекта

“Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији”

Решење за “паметни” водовод, односно сензоре који мере проток и притисак воде и указују на потенцијалне кварове, којим је Град Крагујевац био један од учесника пилот пројекта “Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији” представљено је на конференцији за медије одржаној у Београду.

У име Града присуствовао је Марко Јанковић, члан Градског већа за инвестиције и управљање пројектима. Поред Крагујевца исто решење примениће и Врњачка Бања док ће друге локалне самоуправе “паметно” решити питања управљања паркингом, водоводом и зеленим површина.

Решења се раде уз подршку приватних компанија - Intercom Telecom која донира софтверску лиценцу за платформу на којој се прикупљају и анализирају подаци, док компанија Телегруп, поред донације софтверске лиценце, пружа и стручну подршку градовима кроз обуке за коришћење напредних технологија.

Пилот пројекат „Ка паметним, зеленим и одрживим градовима у Србији“, уз подршку НАЛЕД-а, спроводе ГИЗ и приватне компаније Интерком Телеком и Телегруп, а реализоваће се до 2027. године. Циљ пројекта је оснаживање локалних самоуправа да разумеју и примене предности зелених технологија, како би се оствариле уштеде у времену и трошковима, унапредио квалитет комуналних услуга, побољшали услови животне средине и подигао квалитет живота грађана као и интегрисао концепт „Smart City“ у процесе планирања развоја. „Smart City“ у процесе планирања развоја.

За еколошке пројекте из градског буџета издвојено шест милиона динара

Конкурс за расподелу средстава за пројекте удружења из области заштите и унапређења животне средине расписан је 5. марта. Заинтересована еколошка удружења своје пројекте могу да предају до 20. марта.

За еколошке пројекте град Крагујевац је ове године издвојио 6 милиона динара, што је милион и по више него претходне године.

Финансираће се активности усмерене на решавање појединих локалних еколошких проблема, Управљање отпадом, заштита ваздуха, воде, заштита од буке, заштита природних вредности и земљишта, само су неке од тема овогодишњег јавног конкурса.

Унапређење еколошке свести кроз едукације и информисање јавности, такође треба да допринесе заштити животне средине у Крагујевцу.

Посебна пажња биће посвећена пројектима који својим квалитетом доприносе развоју и заштити животне средине, побољшању квалитета живота и утичу на развој еколошке свести.

Ту су и активности које доприносе одговорном понашању и активном укључивању организација, грађана и

институција, а које су у складу са Планом развоја града Крагујевца за период од 2021. до 2031. године.

И у овој години Институт за јавно здравље контролисаће воду, ваздух, намирнице...

Институт за јавно здравље Крагујевац, наставља са редовним месечним анализама. Одборници Скупштине града усвојили су на 6. редовној седници овогодишњи програм рада установе која је задужена за унапређење јавног здравља у Крагујевцу.

Усвојени документ подразумева реализацију програма дефинисаних Законом и Стратегијом о јавном здрављу за 2026.

У овој години Институт за јавно здравље контролисаће воду за пиће, квалитет ваздуха, намирница са градских пијаца, испитивати земљиште, мерити ниво буке, концентрацију полена, одређивање нутритивних вредности исхране у колективним смештајима за децу и одрасле и анализу здравственог стања.

Контроле се раде по законом дефинисаном холограму, док

ће Програм интервенисања у заједници бити спроведен на тај начин што ће медицински тимови Института за јавно здравље на терену у непосредном контакту са грађанима, указивати на значај ХПВ вакцинације, као и указивати на предсимптоме незаразних хроничних болести.

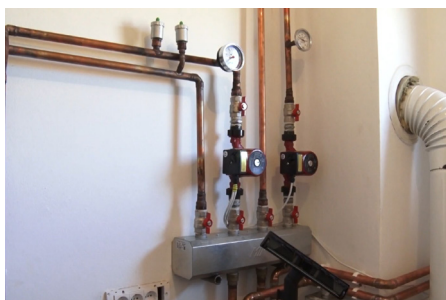
Програм интервенисања у заједници подразумева и упознавање грађана о томе када и којим лекарским службама се треба обратити за евентуалне стручне прегледе, наводи координатор програма јавног здравља Института за јавно здравље Крагујевац.

До сада највеће интересовање грађана за програм енергетске санације домаћинстава

У Крагујевцу је ове године забележено до сада највеће интересовање грађана за програм енергетске санације домаћинстава.

You Tube

За субвенције које Град Крагујевац реализује у сарадњи са Министарством рударства и енергетике опредељено је 75 милиона динара, а приспело је близу 600 пријава.

Велико интересовање грађана за мере енергетске ефикасности које Град Крагујевац спроводи већ пет година потврђено је и ове, а јавни позив завршен је пре месец дана уз рекордан број пријава.

Грађани су могли да конкуришу за замену столарије, постављање изолације, набавку котлова на гас и пелет, уградњу соларних панела, као и топлотних пумпи.

По условима конкурса, држава и локална самоуправа суфинансирају половину вредности инвестиције, док енергетски заштићени купци могу да добију подршку и до 90 одсто.

Посебно је значајно што је приспело 99 пријава из социјално рањивих категорија домаћинстава која остварују право на највиши степен подршке.

Све пријаве надлежни у Крагујевцу су прегледали,

након чега су послате у ресорно министарство.

Исти јавни позив за енергетску санацију биће расписан и у 2026. години, када ће грађани поново имати прилику да се пријаве и остваре право на субвенције.

Дашић обишао „Енергетику“: Убрзани радови на санацији пепелишта

Градоначелник Крагујевца Никола Дашић јутрос је посетио „Енергетику“ како би се уверио докле се стигло са санацијом пепелишта што је друга фаза великог еколошког и инфраструктурног пројекта модернизације система даљинског грејања.

YouTube

Комплетном санацијом пепелишта на матичној локацији крагујевачке топлане, која се одвија убрзаном динамиком, трајно ће бити решен проблем аеро-загађења у самом центру града.

Пепео настао сагоревањем угља деценијама је одлаган у кругу „Енергетике“, што је директно утицало на здравље грађана, а санација пепелишта могућа је тек након што је у крагујевачкој топлани завршена конверзија котлова на угаљ, новима на гас.

Од процењених 60 хиљада тона до сада је транспортовано близу 12700 тона.

Уговором је предвиђен рок од 24 месеца за комплетну еколошку санацију, али се због укључења две цементаре, у Новом Поповцу и Косјерићу, очекује да овај процес који је почео у августу, буде убрзан и завршен за 10-ак месеци.

Са друге стране, приводи се крају још једна грејна сезона.

Командни центар у Енергетици је најновија од укупно шест котларница која је изграђена 2022. године. Сада је четврта година експлоатације и у њој се налази најсавременија и најбоља опрема.

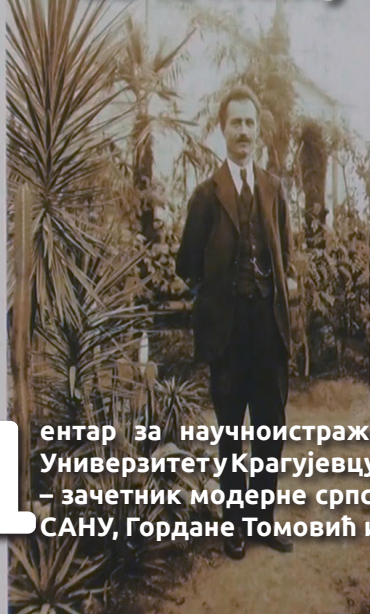
Пепео ће са матичне локације бити транспортован у цементаре где ће се користити као сировина у производњи цемента, дакле као ресурс у путној привреди, а не као отпад. Циљ је да се овај простор

рекултивише и приведе новој намени.

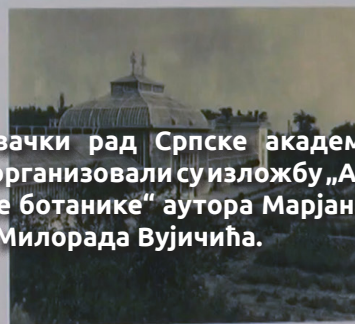
Програм модернизације и еколошке санације крагујевачке топлане коштаће 18 милиона евра, од чега је модернизација котлова коштала 15 милиона евра, а санација пепелишта три.

Пројекат се спроводи уз подршку Министарства заштите животне средине и Европске банке за обнову и развој.

Изложба о Недељку Кошанину - зачетнику модерне српске ботанике

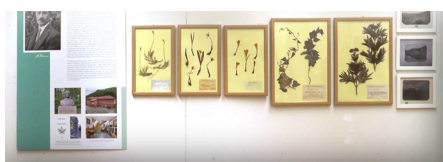
Недељко Кошанин 1924. у Ботаничкој башти
„Јевремовац“

Lilium albanicum

YouTube

Центар за научноистраживачки рад Српске академије наука и уметности и Универзитет у Крагујевцу организовали су изложбу „Академик Недељко Кошанин – зачетник модерне српске ботанике“ аутора Марјана Никетића дописног члана САНУ, Гордане Томовић и Милорада Вујичића.

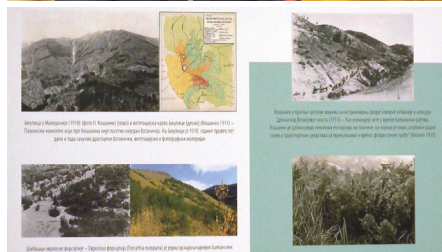
Поставка је доступна до 13. априла и резултат је сарадње Биолошког факултета Универзитета у Београду, Природњачког музеја и Галерије науке и технике САНУ.

Гостујућа изложба посетиоце води кроз време и живот Недељка Кошанина, јавности скоро непознатог научника.

Кроз богату архивску грађу, личне предмете, видео материјале и хербарске збирке осветљава научну и друштвену делатност Кошанина.

Посебно се указује на његов допринос развоју ботанике и сродних дисциплина, улогу универзитетског професора, управника Ботаничке баште и учесника у историјским догађајима свог времена. Рођен 1874. године у сиромашној породици, Недељко Кошанин, скроман, вредан, као најбољи ђак завршио је школовање у Ужицу, потом и Велику школу у Београду.

Као стипендиста Краљевине Србије стигао је до усавршавања у Лајпцигу.

Био је један од прогресивних српских интелектуалаца, иновативно и импресивно је градио истраживачки пут и на терену и у лабораторији остављајући оригинална научна дела трајне вредности.

Поред новоописаних врста, Кошанин је оставио обиман биљни материјал депонован у хербаријумским збиркама у Београду и неколико европских градова. Уживао је велики углед међу светским ботаничарима.

Као декан Филозофског факултета био је одликован Краљевским орденом Светог Саве за изузетан допринос на пољу просвете и науке. И поред непроцењивих заслуга за развој природних научних дисциплина,

Значај Недељка Кошанина у проучавању дендрофлоре Србије и Балканског полуострва

Дендрологија Кошанина је обухватила истраживање дендрофлоре Србије и Балканског полуострва. Кошанин је у овом пољу оставио значајан допринос, посебно у области дендрологије. Његова истраживања су била веома плодна и резултати су још увек веома актуелни. Кошанин је у овом пољу оставио значајан допринос, посебно у области дендрологије. Његова истраживања су била веома плодна и резултати су још увек веома актуелни.

Недељко Кошанин ни изблиза није препознат, упамћен ни присутан у широј јавности као његови знаменити савременици.

Изложба у Крагујевац долази после приказивања у Српској академији наука и уметности, и Ботаничкој башти Јевремовац у Београду.

Академик Недељко Кошанин преминуо је од туберкулозе у Грацу 1934. године. Сахрањен је на Новом гробљу у Београду.

Изложба о знаменитом српском научнику има за циљ да упозна ширу јавност о његовим достигнућима како би заузео место у српској и балканској науци које му и припада после стогодишњег неправедног занемаривања.

Малишани у Крагујевцу учили о рециклажи кроз еколошку радионицу

Јавно комунално предузеће „Шумадија Крагујевац“ организовало је за предшколце вртића „Невен“ еколошко-едукативну радионицу која је била посвећена рециклажи

Циљ је био да се малишанима скрене пажња на значај очувања животне средине. Ово није прва радионица за децу коју градско комунално предузеће организује, а најављене су и нове у наредном периоду.

Радионица је била добра прилика за децу да, кроз забаву и игру, на занимљив начин, науче шта је рециклажа и колико је она важна у очувању животне средине.

Малишани се понашају онако како су им старији показали, па од одраслих зависи да ли ће и какве навике да усвоје.

Истовремено, јако су радознали и имају велики број питања. Веома је важно да деца од малих ногу науче због чега је битно очување животне средине. Предшколски период је време најбржег учења и усвајања навика понашања.

Представници Шумадије су, кроз интерактивну радионицу, деци представили врсте отпада и његову улогу у природи, начине сортирања и уклањања, креативног коришћења већ постојећег отпада и који производи настају рециклажом.

Развијање свести о примени рециклаже, усвајање навика примарне сепарације отпада још у сопственом дому и развијање одговорности кроз принципе зелене куповине, значајно доприносе унапређењу заштите животне средине.

Зато се малишанима указује на значај њиховог личног ангажовања.

Важно је едуковање нових

генерација, које су спремне да буду носиоци одрживог развоја и живота у складу са природом, поручују организатори.

Предшколска установа „Ђурђевдан“ је представницима „Шумадије“ уручила захвалницу за посебан допринос, помоћ и подршку у унапређењу рада установе, док су предшколци и васпитачи направили поклон у виду едукативног паноа.

Основци у Крагујевцу учили о очувању водних ресурса

Поводом Светског дана вода који се обележава 22. марта, у Основној школи „Станислав Сремчевић“ одржано је предавање намењено најмлађима.

Представници Института за јавно здравље Крагујевац и ЈКП „Водовод и канализација“ говорили су о томе колико је вода драгоцен ресурс и зашто је њено очување од кључног значаја за све нас.

Светски дан вода обележава се у марту и то је прилика да се ученици додатно информишу о значају рационалног коришћења воде и њеној улози у очувању здравља.

Говорило се о значају воде за здравље, квалитету пијаће воде и препорученом дневном уносу.

Ученици су сазнали и зашто није пожељно пити воду непосредно пре и после оброка, као и како довољна, односно недовољна хидратација утиче на функционисање органа и целокупног организма.

Стручњаци су школарцима објаснили пут воде – од природних изворишта, преко постројења за пречишћавање, до водоводне мреже која воду доводи до сваке славине, уз занимљивости о потрошњи и значају очувања овог драгоценог ресурса.

Домаћин предавања о теми воде била је Основна школа „Станислав Сремчевић“ у којој се ученици и кроз образовни систем упознају са значајем воде и уче здравим навикама о њеној употреби.

Институт за јавно здравље Крагујевац током марта наставиће да организује предавања у школама о значају воде, уз јасну поруку да је вода – извор живота.

Радна акција садње црвеног храста у Грошници

Поводом 1. априла, Дана омладинских радних акција, Клуб акцијаша и волонтера Крагујевца организовао је еколошку радну акцију садње црвеног храста на парцели која припада Храму Св. Апостола Петра и Павла у Грошници.

Циљ ове акције је унапређење и озелењавање простора, али и очување животне средине.

Ова акција има посебан значај јер се ове године обележава 50 година од оснивања Омладинске радне акције "Крагујевац 1976", што додатно подсећа на значај заједништва, солидарности и волонтирања.

Тим поводом је организовано уређивање простора у овом делу Грошнице и засађено је 50 нових стабала и 50 ружа.

Организатори истичу да је циљ оваквих активности и развијање еколошке свести код најмлађих.

Осим чланова клуба, акцији се придружила и група ученика Основне школе „Трећи крагујевачки батаљон“ који су заједно са волонтерима учествовали у садњи и уређивању простора.

Клуб акцијаша и волонтера је, симболично, основан 1. априла 2017. године, на Дан омладинских радних акција и тренутно има 52 активна члана и отворен је за пријем свих заинтересованих грађана који желе да учествују у његовом раду.

Град спреман за заштиту од поплава и клизиштаводних ресурса

Оперативни план одбране од поплава и Извештај о стању извршених припрема за одбрану од града биле су теме из области превенције и управљања ризицима од елементарних непогода на осмој редовној седници Градског штаба за ванредне ситуације.

На састанку су усвојени извештаји о припремама за спровођење превентивних и оперативних мера заштите од поплава и клизишта, као и Извештај о оперативном плану одбране од поплава на територији града Крагујевца за ову годину.

У 2026. на водотоковима првог реда предузеће Србијаводе планирало је радове на редовном одржавању водних објекта за заштиту од поплава и то: кошење обала Угљешнице, наставак санације оштећене леве и десне обале Лепенице, одмуљавање корита Лепенице и Сушичког потока.

Буџетом града, за одржавање водотокова другог реда издвојено је 9,6 милиона динара.

Планирано је чишћење Осаонице, Дуленске реке, Дивостинског, Козујевачког и Бресничког потока.

Поводом спремности за одбрану од града на територији Крагујевца, констатовано је

да су у области противградне заштите спроведене додатне обуке за стрелце, извршене техничке провере свих система, али да постоји потреба за даљим кадровским јачањем појединих станица.

Када је реч о стању високих брана, који представљају објекте високог ризика, на седници је речено да је акумулација Гружа

испуњена са око 46 одсто, акумулација Грошница са 88 одсто, а присутна је тенденција раста услед падавина.

Посебна пажња посвећена је стању заштите од пожара, где је саопштено да је током прошле године реализовано укупно 988 интервенција, као и да је опште стање заштите од пожара на задовољавајућем нивоу.

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у граду Крагујевцу)
је настао у сарадњи Одељења за заштиту животне средине Града Крагујевца са
Институтом за јавно здравље - Крагујевац и удружењем грађана "Стаклено звоно"

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Стефан Никезић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Начелнк управе : Снежана Петровић

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
начелник мр Драган Маринковић

Трг Слободе 3

www.kragujevac.ls.gov.rs

Драгана Мркаљ
дипломирани биолог - еколог, саветник

КГ ЕКО билтен 03/26
за март 2026.
изашао је 14. 08. 2026. године

Издавач :

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Одељење за заштиту животне средине града Крагујевца

Уређује:
Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић Ранковић
Бојан Ранковић

Фотографије: Бојан Ранковић
Билтен садржи податке преузете из извештаја
Института за јавно здравље – Крагујевац